

Honderdduizenden hartpatiënten meegezogen in de slipstream van het coronavirus

Het coronavirus werpt een schaduw over de zorg. Zo'n tweehonderdduizend hartpatiënten in Nederland hebben als gevolg van de corona-uitbraak geen tijdige zorg genoten. Dit leidt voor tienduizenden hart- en vaatpatiënten tot vroegtijdig overlijden en tot verlies van kwaliteit van leven. Wat kunnen we leren om te voorkomen dat de reguliere zorg niet opnieuw in het gedrang komt? Dat vraagt radicale keuzes. Dat concluderen onderzoekers van Gupta Strategists in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Cardiologie (NVVC) in het [vandaag verschenen artikel](#).

Honderdduizend levensjaren van hartpatiënten

Terwijl dankzij de inzet van velen, intensieve coronazorg en preventieve maatregelen levens worden gered en beschermd, heeft het tekort aan reguliere zorg grote gevolgen voor niet-coronapatiënten. Dit is onder andere het geval voor mensen met hart- en vaataandoeningen. "Het gaat om tienduizenden patiënten met een hartinfarct, boezemfibrilleren of andere hartproblemen. In totaal gaat het om tot wel 100.000 verloren levensjaren." zegt Bert van Rossum, voorzitter van de NVVC. "Om een beeld te geven: dat kan bijvoorbeeld betekenen dat tienduizend hartpatiënten een tien jaar kortere levensverwachting hebben. Daarnaast verslechtert de gezondheid van nog eens vele duizenden hartpatiënten door het tekort aan die noodzakelijke zorg. Een onwaarschijnlijk grote impact die we onder ogen moeten zien."

Zorg die niet kon wachten

Niet alleen voor hartpatiënten zijn de gevolgen groot. Gupta Strategists heeft namelijk vastgesteld dat in totaal honderdduizenden mensen met chronische of acute aandoeningen nadelen ondervinden. Bijna de helft van de reguliere zorg is uitgesteld en afgezegd om capaciteit vrij te maken voor COVID-patiënten en om besmettingen te voorkomen. Ook mijden patiënten een bezoek aan de dokter om de zorg niet te belasten of uit vrees voor besmetting, met alle gevolgen van dien.

Radicale keuzes

Voorop staat dat het van groot belang is dat de patiënt geen drempels ondervindt en zich uitgenodigd en veilig voelt om zich te melden bij de dokter. Volgens de auteurs is het bovendien onverantwoord om langer te wachten met het inrichten van gezondheidszorg volgens een nieuw normaal. Ze vinden het zaak dat de Nederlandse zorg loskomt uit de greep van het coronavirus en dat er nooit meer zo'n rem komt op de reguliere zorg mocht zich weer een uitbraak voordoen. Daarvoor zijn radicale keuzes nodig. Ten eerste door coronazorg zoveel als mogelijk te concentreren op bepaalde plekken, bijvoorbeeld in geselecteerde ziekenhuizen of aparte ziekenhuisafdelingen. Zo blijft capaciteit voor reguliere zorg zoveel mogelijk beschikbaar. Daarnaast is zorg thuis op afstand een oplossing voor de continuïteit van ziekenhuiszorg. Zo biedt thuismonitoring mogelijkheden voor patiënten met chronische aandoeningen als hartfalen. Ook buiten de cardiologie kan telemonitoring op grote schaal worden toegepast zoals bij COPD of diabetes, en hebben thuisbehandelingen zoals bijvoorbeeld chemotherapie of nierdialyse grote voordelen voor patiënten. Dit alles ontlast het ziekenhuis. Voor de zorg waarvoor patiënten echt in het ziekenhuis moeten zijn, is het cruciaal om door slimme planning de schaarse ruimte en mankracht uitermate efficiënt in te zetten.

Reactie Harteraad

Patiëntenorganisatie Harteraad benadrukt de urgentie van de situatie. Directeur Anke Vervoord: "Dat het gaat om verlies van levensjaren van hartpatiënten op deze enorme schaal is reden voor grote zorg. Ook blijkt hoe enorm veel hartpatiënten kwaliteit van leven verliezen, dat is ook wat wij van ze horen. Het gaat dan om mensen die ernstig beperkt worden in hun dagelijks leven, of die

aan huis gekluisterd raken. Ze ondervinden in toenemende mate klachten op zowel fysiek als mentaal terrein. We vinden dat acuut maatregelen nodig zijn om nog erger te voorkomen.”

Dit artikel is tot stand gekomen door samenwerking tussen Gupta Strategists, de Nederlandse Vereniging voor Cardiologie (NVVC) en de Value-Based Healthcare researchafdeling van Medtronic. Gupta Strategists is een strategisch adviesbureau, gericht op de zorg. De NVVC verenigt cardiologen en andere zorgprofessionals betrokken bij de behandeling van patiënten met hart- en vaatziekten om een bijdrage te kunnen leveren aan de ontwikkeling van de kwaliteit van de cardiovasculaire zorg in Nederland (NB: de NVVC heeft geen financiële vergoeding ontvangen voor deze publicatie). Medtronic is een leverancier van medische technologie met als missie ‘Een bijdrage leveren aan het welzijn van mensen door toepassing van medische technologieën, diensten en oplossingen die helpen pijn te verlichten, de gezondheid te herstellen en levens te verlengen’ (NB: Medtronic heeft geen invloed gehad op de (uitkomsten van de) analyses).

Bij vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met:

- Gupta Strategists: Lisa Vogelpoel (adviseur), lisa.vogelpoel@gupta-strategists.nl, of Samuel Smits (director), samuel.smits@gupta-strategists.nl
- NVVC: Bert van Rossum (voorzitter) of Ed de Kluiver (voorzitter kerngroep COVID), bureau@nvvc.nl
- Medtronic: Maarten Akkerman (senior director Value Based Healthcare), maarten.akkerman@medtronic.com, of Nicole Velthuis (communicatiemanager), nicole.velthuis@medtronic.nl